

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu kierowniczych stanowisk partyjnych i państwowych PRL

Imiona: Walentyna

Nazwisko: Najdus

Miejsce urodzenia: Kuźnica

Data urodzenia: 12-05-1909

Imię ojca: Szymon

Imię matki: Dora

Znany/a też jako: Walentyna Najdus-Smolar

urodzony/a 12- 05-1909

Imiona rodziców: Szymon Dora

Dodatkowe informacje: W PPR od lipca 1947 r., następnie w PZPR. Z zawodu historyk, używała pseudonimów: „Wala” i „Aleksandra Sieradzka”. Maturę zdała w Białymstoku w 1927 r., już w czasach szkolnych (1925 r.) wstąpiła do koła samokształceniowego kierowanego przez Komunistyczny Związek Młodzieży, w następnym roku w tzw. Czerwonej Frakcji - wykonywała prace techniczne: występowała na masówkach fabrycznych, kierowała kołami samokształceniowymi. Po maturze rozpoczęła studia na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Warszawskiego, studiowała historię gospodarczą i socjologię. W czasie studiów propagowała wśród studentów historii materializm historyczny w ramach pracy w sekcji historii gospodarczej przy Kole Historyków. W związku z działalnością polityczną była aresztowana i więziona, po raz pierwszy w 1928 r., następnie w 1931 r., w następnym roku skazana na cztery lata więzienia. Wyrok odbywała w Warszawie (Pawiak) i w Sieradzu, podczas odbywania kary uczestniczyła w komunie więziennej. Po opuszczeniu więzienia w styczniu 1936 r. przyjęta do Komunistycznej Partii Zachodniej Białorusi — członek Komitetu Miejskiego w Białymstoku. Ponownie aresztowana w tym samym roku, w 1937 skazana na 12 lat. Wybuch wojny zastał ją w więzieniu w Fordonie, po uwolnieniu z więzienia przedostała się do Warszawy, po kapitulacji miasta znalazła się w Białymstoku. Tam zaangażowała się w działalność polityczną przed wyborami do Zgromadzenia Ludowego jako członek Okręgowego Komitetu Wyborczego oraz przewodnicząca Miejskiego Komitetu Związków Zawodowych. W roku 1940 zastępca dyrektora szkoły średniej dla dorosłych oraz korespondent „Czerwonego Sztandaru” - polskojęzycznej gazety ukazującej się w Mińsku. Z polecenia CK Komunistycznej Partii (bolszewików) Białorusi opracowywała historię strajków na terenie Białorusi Zachodniej [!], przyjęta do WKP(b) z zaliczeniem stażu w KPP. Po wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej ewakuowana najpierw do Nowouzienska obłast saratowska, następnie w Czkałowie [ob. Orenburg]. Tam wykładała historię i konstytucję [!] w szkole średniej, następnie na kursach Instytutu Dokształcania Nauczycieli. W okresie od września 1944 do czerwca 1947 r. przebywała w Mińsku (BSSR) była m.in. sekretarzem podstawowej organizacji partyjnej i pracownikiem Instytutu Politechnicznego jako p.o. kierownika katedry marksizmu-leninizmu, wykładała również historię WKP(b). W lipcu 1947 r. wróciła do Polski, najpierw pracowała w Zarządzie Głównym TUR - kierownik kursów marksistowskich oraz redagowała czasopismo dla nauczycieli. Z początkiem roku 1949 pracowała w Szkole Partyjnej przy KC PZPR. Źródła: Archiwum Akt Nowych Centralna Kartoteka KC PZPR 10213, s. 5, 16, 24-31; Karta E-16 z Kartoteki ogólnoinformacyjnej Biura "C" Ministerstwa Spraw Wewnętrznych sygn. EAKOI_BU_1_252_1971 - EAKOI_BU_1_252_1972.

Stanowisko	Komórka organizacyjna	Instytucja	Miejscowość	Partia polityczna	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	Źródło informacji
Kierownik	Katedra Historii WKP(b)	Szkoła Partyjna przy KC	Warszawa		01-02-1949	09-1952	Archiwum Akt Nowych Centralna Kartoteka KC PZPR 10213, s. 31-33.
Zastępca Kierownika	Katedra Historii WKP(b)	Instytut Kształcenia Kadr Naukowych przy KC	Warszawa		11-1952		Archiwum Akt Nowych Centralna Kartoteka KC PZPR 10213, s. 34-36.